

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет управління

Кафедра публічного управління та адміністрування

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Політичний конфлікт

Освітня програма «Публічне управління та адміністрування»

Спеціальність 281 «Публічне управління та адміністрування»

Галузь знань 28 «Публічне управління та адміністрування»

Затверджено на засіданні кафедри публічного
управління та адміністрування
Протокол № 1 від «02» січня 2024 р.

м. Івано-Франківськ – 2023-2024 н.р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація	3
2. Опис дисципліни	3
3. Структура дисципліни	4
4. Тематику практичних занять	6
5. Самостійна робота	6
6. Індивідуальне завдання	7
7. Методи навчання	7
8. Система оцінювання дисципліни	8
9. Ресурсне забезпечення	11
10. Інформація про підвищення кваліфікації викладачів	12
11. Контактна інформація	13
12. Політика навчальної дисципліни	14

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Політичний конфлікт	
Освітня програма	Публічне управління та адміністрування	
Спеціалізація (за наявності)		
Спеціальність	281 «Публічне управління та адміністрування»	
Галузь знань	28 «Публічне управління та адміністрування»	
Освітній рівень	бакалавр	
Статус дисципліни	вибіркова	
Розподіл за видами занять та годинами навчання	<i>Денна форма навчання:</i> Лекції – 16 год. Практичні заняття – 14 год. Самостійна робота – 60 год.	<i>Заочна форма навчання:</i> Лекції – 8 год. Практичні заняття – 6 год. Самостійна робота – 76 год.
Мова викладання	українська	
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://test-d-learn.pnu.edu.ua/	

2. Опис дисципліни

Мета та цілі дисципліни

Метою навчальної дисципліни «Політичний конфлікт» є формування у здобувачів вищої освіти наукових знань щодо теоретичних аспектів політичних конфліктів, причин їх виникнення, класифікації та врегулювання.

Предметом навчальної дисципліни є сутність, структура, типологія, функції, динаміка політичного конфлікту, способи врегулювання, етапи управління, процедури врегулювання політичних конфліктів.

Програма навчальної дисципліни складається з таких змістових модулів:

Змістовний модуль 1. Теоретичні аспекти, типологія та управління політичними конфліктами

Змістовний модуль 2. Форми прояву політичного конфлікту, політична криза, етнополітичний та релігійно-політичний конфлікти

Основними цілями вивчення дисципліни «Політичний конфлікт» є:

- висвітлювати теоретичні аспекти політичної конфліктології;
- характеризувати сутність, причини виникнення, структуру, стадії розвитку політичного конфлікту;
- визначати типи політичних конфліктів;
- пояснювати політичну кризу як крайню форму прояву конфлікту;
- аналізувати процес управління політичними конфліктами;
- знати шляхи аналізу та подолання політичних конфліктів;
- розкривати зміст етнополітичних та релігійно-політичних конфліктів;
- з'ясовувати особливості міжнародних конфліктів;
- розтлумачувати різні форми прояву політичного конфлікту.

Компетентності
<p>Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у сфері публічного управління та адміністрування або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та наукових методів відповідної галузі і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.</p> <p>ЗК2. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ЗК3. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>ЗК5. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.</p> <p>ЗК6. Здатність працювати в команді.</p> <p>ЗК7. Здатність планувати та управляти часом.</p> <p>ЗК9. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ФК.3. Здатність забезпечувати дотримання нормативно-правових та морально-етичних норм поведінки.</p> <p>ФК.7. Здатність розробляти тактичні та оперативні плани управлінської діяльності.</p> <p>ФК.11. Здатність у складі робочої групи проводити прикладні дослідження в сфері публічного управління та адміністрування.</p> <p>ФК.12. Здатність ефективно приймати управлінські рішення у різних сферах публічного та місцевого управління.</p>
Програмні результати навчання
<p>ПР5. Знати стандарти, принципи та норми діяльності у сфері публічного управління та адміністрування.</p> <p>ПР6. Знати основні нормативно-правові акти та положення законодавства у сфері публічного управління та адміністрування.</p>

3. Структура дисципліни

№	Тема	Результати навчання	Завдання
1.	Тема 1. Теоретичні аспекти політичної конфліктології	Знати категорію «політичний конфлікт»; висвітлювати проблему політичного конфлікту в історії політичної думки; пояснювати два напрями (моделі) сучасних досліджень соціально-політичних конфліктів (модель Т.Парсонса; модель Р.Дарендорфа); визначати джерела (причини) та структуру (предмет) політичного конфлікту (за Д.Істоном, Л.Козером, А.Здравомисловим, Р.Дарендорфом, К.Полецьким); з'ясувати особливості, стадії розвитку політичного конфлікту.	Контрольні запитання, підготовка есе, повідомлення, мультимедійної презентації, постера, завдання для самостійної роботи (тести).

2.	Тема 2. Зарубіжні політологічні теорії конфлікту	Характеризувати теорії політичних груп (В. Парето, Г. Моска, Ж. Сорель, Ф. Оппенгеймер, А. Бентлі); пояснювати теорії політичної стабільності (Дж. Блондель, Д. Істон, С. Ліпсет, Д. Сандерс); аналізувати етнополітичні теорії (І. Гектер, Т. Нейрн, Дж. Ротшильд); розкривати зміст концепцій глобальних і геополітичних конфліктів (Ф. Фукуяма, С. Гантінгтон, Л. Цимбурський, Дж. Голдгайер і М. Макфол, І. Валлерстайн, З. Бжезінський).	Контрольні запитання, підготовка есе, повідомлення, мультимедійної презентації, постера, завдання для самостійної роботи (тести).
3.	Тема 3. Типологія політичних конфліктів	Характеризувати політичні конфлікти за різними критеріями: горизонтальні та вертикальні, локальні й загальні, короткотривалі і довготривалі; з'ясувати особливості конфліктів цінностей, інтересів, політичних культур, політичної ідентифікації, між центром і регіоном; знати суть міжкласових, міжетнічних, демографічних та міжрегіональних конфліктів; висвітлювати внутрішньополітичні та зовнішньополітичні конфлікти.	Контрольні запитання, підготовка есе, повідомлення, мультимедійної презентації, постера, завдання для самостійної роботи (тести).
4.	Тема 5. Управління політичними конфліктами	Визначати імовірні результати конфлікту та форми його завершення; з'ясувати суть легітимації та інституціалізації, прогнозування, запобігання, стимулювання, врегулювання, розв'язання конфліктів.	Контрольні запитання, підготовка есе, повідомлення, мультимедійної презентації, постера, завдання для самостійної роботи (тести).
5.	Тема 4. Політична криза як форма політичного розвитку	Знати сутність поняття політичної кризи як загострення політичних конфліктів; визначати основні кризогенні чинники в Україні; характеризувати функції, структуру, типи, форми політичних криз; з'ясувати моделі розвитку політичних криз; аналізувати шляхи	Контрольні запитання, підготовка есе, повідомлення, мультимедійної презентації, постера, завдання для самостійної роботи (тести).

		попередження та врегулювання політичних криз.	
6.	Тема 6. Етнополітичний конфлікт	Знати поняття етнополітичного конфлікту; характеризувати поняття і різновиди націоналізму, сутність та причини політизації етнічності; висвітлювати причини, структуру, типи й динаміку етнополітичних конфліктів; розкривати особливості управління етнополітичними конфліктами.	Контрольні запитання, підготовка есе, повідомлення, мультимедійної презентації, постера, завдання для самостійної роботи (тести).
7.	Тема 7. Релігійно-політичний конфлікт	Знати поняття релігійно-політичного конфлікту; характеризувати сучасну релігійну ситуацію в Україні; висвітлювати причини, структуру, типи й динаміку релігійно-політичних конфліктів; розкривати способи запобігання міжконфесійних конфліктів.	Контрольні запитання, підготовка есе, повідомлення, мультимедійної презентації, постера, завдання для самостійної роботи (тести).
8.	Тема 8. Форми прояву політичного конфлікту	Знати розмаїття форм політичної боротьби; характеризувати війну як форму політичного конфлікту; аналізувати революцію як форма політичного конфлікту; встановлювати залежність форми політичного конфлікту від типу політичного режиму.	Контрольні запитання, підготовка есе, повідомлення, мультимедійної презентації, постера, завдання для самостійної роботи (тести).

4. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	2	3
1.	Тема 1. Теоретичні аспекти політичної конфліктології	2
2.	Тема 2. Зарубіжні політологічні теорії конфлікту	2
3.	Тема 3. Типологія політичних конфліктів	2
4.	Тема 5. Управління політичними конфліктами	2
5.	Тема 4. Політична криза як форма політичного розвитку	2
6.	Тема 6. Етнополітичний конфлікт	2
7.	Тема 7. Релігійно-політичний конфлікт	2
	Разом	14

5. Самостійна робота

Самостійна робота студентів при вивченні дисципліни «Політичний конфлікт»

1) підготовка до аудиторних занять (лекцій, практичних занять);

2) самостійне поглиблене опрацювання тем навчальної дисципліни згідно з навчально-тематичним планом та проходження електронних тестувань за результатами роботи;

3) написання і представлення повідомлень, есе.

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	2	3
1	Тема 1. Теоретичні аспекти політичної конфліктології	6
2	Тема 2. Зарубіжні політологічні теорії конфлікту	6
3	Тема 3. Типологія політичних конфліктів	8
4	Тема 5. Управління політичними конфліктами	8
5	Тема 4. Політична криза як форма політичного розвитку	8
6	Тема 6. Етнополітичний конфлікт	8
7	Тема 7. Релігійно-політичний конфлікт	8
8	Тема 8. Форми прояву політичного конфлікту	8
	Разом	60

6. Індивідуальне завдання

(виконується в межах самостійної роботи)

Вивчення дисципліни «Політичний конфлікт» передбачає обов'язкову підготовку упродовж семестру повідомлення (есе) із запропонованого переліку тем до практичних занять, які не повинні повторюватись та мають відповідати встановленим вимогам до їх написання.

Підготовлене повідомлення (есе) представляється на відповідному практичному занятті з використанням постера, створеного за допомогою інструментів Power Point, Prezi, Canva чи ін.

7. Методи навчання

За характером пізнавальної діяльності, при вивченні дисципліни «Політичний конфлікт» використовуються наступні методи навчання.

Методи навчання	Характеристика
Наочні методи навчання	Ґрунтуються на візуальному сприйнятті інформації (читання лекцій та підготовка практичних завдань із використанням мультимедійних презентацій, демонстрація тематичних відеороликів).
Інтерактивні методи навчання	Ґрунтуються на принципі зворотного зв'язку, коли здобувач освіти отримує відповіді, зауваження та поради щодо певної проблематики від викладача чи одногрупників; коли здобувачі освіти взаємодіють між собою, а викладач виступає координатором та наставником, а також стежить за дотриманням навчальних та етичних норм. Серед інтерактивних методів навчання використовуються: відповіді на запитання та опитування думок здобувачів освіти, кейс-стаді, дискусії, мозковий штурм, ігровий метод.
Практичні методи навчання	Передбачають виконання практичних завдань. Серед практичних методів навчання використовуються практичні роботи, вправи, написання есе.

Інноваційні методи навчання	Поєднують інтерактивні та комп'ютерні технології. Серед інноваційних методів навчання використовуються: компетентнісний метод (спрямований на розвиток професійних навичок, вмінь та якостей здобувачів освіти), проєктно-дослідницький метод (спрямований на вирішення проблемного питання через розвиток пошукових та аналітичних якостей здобувачів освіти, а також навичок командної роботи), використання інформаційно-комунікаційних технологій та діджитал-інструментів. Програми і сервіси, які використовуються: сервіси та програмні продукти від Microsoft, інструменти Google, графічні редактори Crello та Canva, хмарне презентаційне програмне забезпечення Prezi, конструктор лендінгових сторінок of.ua, Diagrams.net, Kahoot, Mentimeter, QR Генератор, Cutt.ly.
Методи дистанційного навчання	Ґрунтуються на використанні інформаційних технологій, в т.ч. університетської авторської системи дистанційного навчання, платформ для організації відеоконференцій: Zoom Video Communications, Google Meet, Cisco Webex.

8. Система оцінювання дисципліни

Накопичування балів під час вивчення дисципліни здобувачем вищої освіти здійснюється у такому співвідношенні (підсумковий контроль у формі екзамену):

- 1) обсяг балів за практичні заняття – 30 %
- 2) обсяг балів за самостійну роботу:
  - електронні тестування – 10 %
  - індивідуальні завдання – 10 %
- 3) обсяг балів за екзамен – 50 %.

За результатами вивчення навчальної дисципліни виводиться підсумковий (рейтинговий) бал студента у 100-бальній (університетській) шкалі та шкалі Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (ECTS). При цьому 100–90 (A) – відмінно (5, п'ять); 89–80 (B) – дуже добре (4, чотири); 79–70 (C) – добре (4, чотири); 69–60 (D) – задовільно (3, три); 59–50 (E) – достатньо (3, три); 49–26 – FX (2, незадовільно з можливістю повторного складання); 25–0 – F (2, незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни).

Шкали оцінювання

університетська	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	відмінно
80-89	B	добре
70-79	C	
60-69	D	
50-59	E	задовільно
25-49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-24	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Поточний контроль проводиться на кожному практичному занятті. Передбачає оцінювання теоретичної підготовки здобувачів вищої освіти із зазначеної теми під час роботи на практичних заняттях та набутих професійних навичок під час розгляду питань,

винесених на практичне заняття.

Оцінювання відповідей здобувачів освіти на практичних заняттях відбувається згідно навчального розкладу за національною чотирибальною шкалою (5, 4, 3, 2). Контрольна робота у формі електронного тестування виконується на одному з практичних занять та оцінюється за цією ж шкалою. Результат за неї враховується у поточний контроль. Максимальна кількість балів, яку здобувач освіти може отримати на практичних заняттях складає 30 балів (коефіцієнт х6).

Накопичування балів під час вивчення дисципліни

Вид навчальної роботи \ № теми	1	2	3	4	5	6	7	8	Разом
Практичне заняття (опрацювання завдання)	5	5	5	5	5	5	5	5	30
Самостійна робота (тестування за модулями)			5		5		5		10
Самостійна робота (повідомлення, есе)									10
Екзамен									50
Максимальна к-ть балів									100

Критерії поточного оцінювання:

«відмінно» (5, п'ять) – студент демонструє повні і глибокі знання навчального матеріалу, достовірний рівень розвитку умінь та навичок, правильне й обґрунтоване формулювання практичних висновків, вміння приймати необхідні рішення в нестандартних ситуаціях, вільне володіння науковими термінами, аналізує причинно-наслідкові зв'язки; бере участь у науково-практичних конференціях, круглих столах, диспутах, олімпіадах, конкурсах;

«дуже добре», «добре» (4, чотири) – студент демонструє повні знання навчального матеріалу, але допускає незначні пропуски фактичного матеріалу, вміє застосувати його щодо конкретно поставлених завдань, у деяких випадках нечітко формулює загалом правильні відповіді, допускає окремі несуттєві помилки та неточності;

«задовільно», «достатньо» (3, три) – студент володіє більшою частиною фактичного матеріалу, але викладає його не досить послідовно і логічно, допускає істотні пропуски у відповіді, не завжди вміє інтегровано застосувати набуті знання для аналізу конкретних ситуацій, нечітко, а інколи й невірно формулює основні теоретичні положення та причинно-наслідкові зв'язки;

«незадовільно» (2, два) – студент не володіє достатнім рівнем необхідних знань, умінь, навичок, науковими термінами.

Додаткові бали до поточного контролю здобувач освіти може отримати, пройшовши навчальний курс у вигляді неформальної освіти з отриманням сертифікату в межах предмету вивчення дисципліни протягом навчального семестру, взявши участь у науковому, освітньому чи прикладному проєкті, який відповідає предмету дисципліни чи підготувавши дайджест (добір уривків з різних джерел на певну тематику). У форматі дайджестів можна зробити системний аналіз будь-якого теоретичного положення, розкрити різні точки зору на будь-яку проблему, тему, питання та зробити узагальнюючі висновки:

2 бали – нараховується здобувачам освіти, які пройшли навчальний курс у вигляді неформальної освіти з отриманням сертифікату в межах предмету вивчення дисципліни протягом навчального семестру.

2 бали – нараховується здобувачам освіти, які взяли участь у науковому, освітньому чи прикладному проєкті, який відповідає предмету дисципліни.

1 бал – нараховується здобувачам освіти, які підготували дайджест на певну тематику в межах вивчення дисципліни.

Також за рішенням кафедри публічного управління та адміністрування здобувачам освіти, які брали участь у науково-дослідній роботі (роботі конференцій, студентських

наукових гуртків та проблемних груп, підготовці публікацій), а також були учасниками олімпіад, конкурсів, можуть присуджуватися додаткові бали «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ «Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019; із внесеними змінами наказом № 212 від 06.04.2021 р.) (див. ст. 4).

Ознайомитися із положенням можна за посиланням: <https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/>

Контроль самостійної роботи.

Самостійна робота здобувачів освіти передбачає:

1. Електронне тестування.
2. Підготовка індивідуального завдання.

Електронне тестування.

Студент опрацьовує питання, що призначені для самостійного вивчення і для контролю проходить обов'язкові електронні тестування за двома змістовними модулями в системі дистанційного навчання (d-learn.pnu.edu.ua) (одна спроба).

Оцінювання за кожен електронний тестовий контроль здійснюється за національною чотирибальною шкалою (5, 4, 3, 2). Максимальна кількість балів, яку здобувач освіти може отримати за електронні тестування складає 10 балів (коефіцієнт x2).

Критерії оцінювання тестових завдань

1. До виконання, як правило, пропонується від 20 тестових завдань.
2. На виконання одного тесту надається до однієї хвилини.
3. Оцінювання відбувається шляхом розрахунку від загальної кількості тестових завдань, запропонованих до виконання, які вважаються за 100% за схемою:

100-84 % – відмінно (п'ять);

83-60 % – добре (чотири);

59-36 % – задовільно (три);

менше 36% – незадовільно (два).

Підготовка індивідуального завдання.

Вивчення дисципліни передбачає обов'язкову підготовку індивідуального завдання шляхом написання повідомлення (есе). Оцінювання індивідуального завдання здійснюється за національною чотирибальною шкалою (5, 4, 3, 2). Максимальна кількість балів за індивідуальне завдання складає 10 балів (коефіцієнт x2).

Вимоги до повідомлення, есе

Повідомлення, есе є письмовою самостійною роботою студента, написаною на основі опрацювання відповідних джерел, де науково обґрунтований власний погляд на поставлену проблему.

Повідомлення, есе може бути *надруковане* (шрифт TimesNewRoman – 14 pt, не жирний, інтервал – 1,5, абзацний відступ – 1,25, вирівнювання тексту – по ширині, окрім заголовку, який розміщується по центру та виділяється напівжирним, а також переліку використаних джерел, де використовується курсив; поля: ліве, праве, верхнє, нижнє – 2 см; параметри сторінки: формат – А 4; розташування – книжне; нумерація сторінок за потреби проставляється у правому верхньому кутку сторінки) або *написане від руки* на аркуші паперу формату А 4 з півторащним міжрядковим інтервалом, але чітким і розбірливим почерком при відповідності кількості знаків чи слів на одну сторінку. Обсяг повідомлення, есе – до трьох сторінок. До нього можуть бути додані ілюстрації (кольорові, чорно-білі, ламіновані). Подається в окремих файлах.

Структура повідомлення, есе має містити наступні елементи:

1. заголовок (назва теми, прізвище, ім'я та по батькові студента, академічна група);
2. вступ, де стисло визначається актуальність та суть проблеми (20 % обсягу роботи);
3. основну частину з викладом власного погляду (позиції) на проблему (60 % обсягу роботи);

4. висновок, який містить підсумкове судження (20 % обсягу роботи);
5. перелік найважливіших використаних джерел (необхідно розміщувати в алфавітному порядку прізвищ перших авторів або заголовків згідно з вимогами державного стандарту; вказувати використані Інтернет-джерела, а не перелік сайтів).

Критерії оцінювання повідомлення, есе:

1. вміння чітко, аргументовано і у встановлені часові рамки викласти матеріал повідомлення чи есе;
2. використання під час виступу постера;
3. відсутність концептуальних помилок;
4. більш-менш повне розкриття всіх аспектів обраної проблеми;
5. переконливий висновок;
6. вичерпні відповіді на запитання;
7. дотримання структури написання та подання в окремих файлах.

Підсумковий семестровий контроль являє собою підсумкове оцінювання результатів навчання здобувача вищої освіти за семестр, що з даної дисципліни здійснюється у формі **екзамену**. Оцінювання за екзамен відбувається у 100-бальній шкалі, отримана оцінка сходиться на ваговий коефіцієнт 0,5. Оцінка за екзамен формується із суми відповідей здобувачів освіти (максимум 50 балів):

- 1) два теоретичні питання (20 балів);
- 2) пояснення двох термінів (10 балів);
- 3) електронне тестування із 20 завдань (20 балів).

В умовах дистанційного навчання ідентифікація здобувача вищої освіти відбувається з використанням програми Google Meet і екзамен складається через виконання тільки письмової компоненти (40 тестових питань у системі дистанційного навчання університету (d-learn.pnu.edu.ua) (максимум 50 балів).

Повторне складання екзаменів допускається не більше двох разів з кожної дисципліни: один раз викладачеві (талон №2): електронне тестування в системі дистанційного навчання + усне опитування відповідно до програмових вимог, другий – комісії (талон №3): реалізується виключно у тестовій формі з використанням організаційно-технологічних процесів.

Якщо студент не склав навчальну дисципліну за талоном 3, дозволяється повторне вивчення навчальної дисципліни впродовж наступного семестру (планується за рахунок власного часу студента і не фінансується з бюджетних коштів).

9. Ресурсне забезпечення

Рекомендовані літературні джерела:

1. Дуткевич Т. В. Конфліктологія з основами психології управління : навч. посіб. – К. : Центр навчальної літератури, 2005. 456 с.
2. Капітоненко М.Г. Міжнародні конфлікти: навч. посібник. К. : Либідь, 2009. 352 с.
3. Кіянка І. Б. Політична конфліктологія: навч. посіб. Львів: «Новий Світ – 2000», 2020. 96 с.
4. Конфліктологія та теорія переговорів : навч. посіб. К. : Центр учбової літератури, 2021. 168 с. URL:<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/31879>
5. Конфліктологія: загальна та юридична : підручник / Л. М. Герасіна, М.П. Требін, О.М. Сахань, В. Д. Воднік ; за заг. ред. Л.М. Герасіної. Харків : Право, 2021. 224 с. URL:

- https://pravo-izdat.com.ua/index.php?route=product/product/download&product_id=4403&download_id=1423
6. Ложкін Г.В., Пов'якель Н.І. Психологія конфлікту: теорія і сучасна практика. К. : ВД «Професіонал», 2007. 416 с.
  7. Орлянський В.С. Конфліктологія : навч. посіб. К. : Центр учбової літератури, 2007. 160 с.
  8. Петрінко В. Конфліктологія: курс лекцій, енциклопедія, програма, таблиці : навчальний посібник. Ужгород: Видавництво УжНУ «Говерла», 2020. 360 с.
  9. Пірен М.І. Конфліктологія : підруч. К. : МАУП, 2003. 360 с.
- Політичні конфлікти та кризи: мобілізаційні чинники громадянської активності: монографія / Г.П. Щедрова, Г.В. Щолокова, Р.М. Ключник, А.О. Перфільєва, В.Ю. Медяник / за ред. Г.П. Щедрової. Дніпро: Університет імені Альфреда Нобеля, 2019. 200 с.
10. Прибутько Г. Конфліктологія : навч. посіб. К. : КНТ, 2010. 131 с.
  11. Примуш М.В. Конфліктологія : навч. посіб. К. ВД «Професіонал», 2006. 282 с.
- Примуш М. Політичні конфлікти та їх типи. *Політичний менеджмент*. 2010. № 1. С. 96–104.
12. Примуш М., Осмоловська А. Інформаційний вимір політичних конфліктів: теоретичні підходи та практичне втілення. *Політичне життя*. 2022. № 2. С. 36–42.
  13. Русинка І. Конфліктологія. Психотехнології запобігання і управління конфліктами : К. : ВД «Професіонал», 2007. 332 с..
  14. Тихомирова Є.Б., Постоловський С.Р. Конфліктологія та теорія переговорів : підруч. Рівне : Перспектива, 2007. 389 с.
  15. Соціальна конфліктологія: підручник / Л. Й. Гуменюк. – Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2015. – 564 с. URL: <http://dSPACE.lvduvs.edu.ua/bitstream/1234567890/445/1/%d0%93%d1%83%d0%bc%d0%b5%d0%bd%d1%8e%d0%ba%20%d1%81%d0%be%d1%86%d1%96%d0%b0%d0%bb%d1%8c%d0%bd%d0%b0%20%d0%ba%d0%be%d0%bd%d1%84%d0%bb%d1%96%d0%ba%d1%82%d0%be%d0%bb%d0%be%d0%b3%d1%96%d1%8f%202015.pdf>
  16. Цюрупа М.В. Основи конфліктології та теорії переговорів. К. : Кондор, 2006. 172 с.
  17. Яхно Т. П. Конфліктологія та теорія переговорів URL: http://pidruchniki.ws/19041127/psihologiya/etnonatsionalniy_konflikt#443

10. Інформація про підвищення кваліфікації викладачів

Викладач	Різновид підвищення кваліфікації
Максимець Богдан Володимирович	<ol style="list-style-type: none"> 1. Курси підвищення кваліфікації при ІФОППО, 13.01.2020-15.01.2020 року. Варіант 4 (УІСП) Учителі (викладачі) історії, правознавства, громадянської освіти, філософії та керівники гуртків. № ПК02136376/УІСП4/01/000220/20 (30 год). 2. Курси підвищення кваліфікації при ІФОППО, 25.01.2021-29.01.2021 року. Варіант 2 (УІСП) Учителі (викладачі) історії, правознавства, громадянської освіти, філософії та керівники гуртків. № ПК02136376/УІСП2/01/001064/21 (30 год).

	<p>3. Вебінар «Медіаповідомлення: створюємо та поширюємо грамотно» при ІФОППО, 28.01.2021 р. ППО 002136376/000053-21 (2 год).</p> <p>4. Дистанційний тренінг «Я роблю це так» при ПНУ імені Василя Стефаника, 22–27.04.2020 р. № 202004/1094 (18 год).</p> <p>5. Учасник Всеукраїнського конкурсу «Педагогічний оскар» у номінації «Інновації у створенні й упровадженні сучасних методик, форм, прийомів викладання, навчально-методичного забезпечення, національного й професійного виховання студентської молоді в умовах викликів сьогодення» (2021 р.).</p> <p>6. Свідоцтво про підвищення кваліфікації у ПНУ імені Василя Стефаника, 26.01.2022–29.01.2022. «Педагогіка партнерства: техніки зворотного зв'язку у форматі дистанційного/очного навчання». СЕ 22 № 1044, наказ № 38 від 28.01.2022 р. (30 год).</p> <p>7. Сертифікат спікера семінару-практикуму «Особливості організації освітнього процесу в закладах освіти в умовах воєнного стану» в межах Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів – членів МАН України, 06.07.2022 р.</p> <p>8. Свідоцтво про підвищення кваліфікації у ПНУ імені Василя Стефаника, 20.01.2022–24.01.2022. «Професійний розвиток викладача в умовах воєнного стану». СЕ 22 № 1264, наказ № 80 від 13.02.2022 р. (30 год).</p> <p>9. Сертифікат про підвищення кваліфікації в Івано-Франківському ОППО Івано-Франківської обласної ради у групі «Методисти та керівники гуртків (туристсько-красзнавчого, національного та військово-патріотичного напрямів) закладів позашкільної освіти». 29.05.2023–01.06.2023. Варіант 2 (КГПОТК), ПК02136376/КГПОТК 2/01/01430912 (40 год).</p> <p>10. Сертифікат № 009165 Національного центру «Мала академія наук України» про участь у семінарі-практикумі «Особливості науково-дослідницької діяльності здобувачів освіти в сучасних умовах», 6–10.11.2023 р. (8 год).</p>
--	---

11. Контактна інформація

Кафедра	<p>Кафедра публічного управління та адміністрування м. Івано-Франківськ, вул. Шевченка, 57,</p> <p> каб. 111 (вхід з вул. Чорновола)</p> <p> https://kmit.pnu.edu.ua/</p> <p> kmit@pnu.edu.ua</p>
---------	--

Викладач	 <p>Максимець Богдан Володимирович кандидат політичних наук, доцент кафедри публічного управління та адміністрування</p>
Контактна інформація викладача	 bohdan.maksymets@pnu.edu.ua Робочі години: Пн-Пт – 16:30 – 18:10

12. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність	<p>Дотримання академічної доброчесності засновується на ряді положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та викладачів університету:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Кодекс честі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». • Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». • Положення про запобігання академічному плагіату та інших видів академічної нечесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». • Положення про запобігання академічному плагіату у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». • Склад комісії з питань етики та академічної доброчесності ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». • Лист МОН України «До питання уникнення проблем і помилок у практиках забезпечення академічної доброчесності». <p>Ознайомитися з даними положеннями та документами можна за посиланням: https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/</p>
Пропуски занять (відпрацювання)	<p>Можливість і порядок відпрацювання пропущених здобувачем освіти занять регламентується «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів освіти ДВНЗ «Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019) (див. ст. 4).</p> <p>Ознайомитися з положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/</p> <p>Пропуски лекційних занять з неповажних причин відпрацьовуються в обов'язковому порядку. Студент зобов'язаний відпрацювати</p>

	<p>пропущене заняття впродовж двох тижнів з дня пропуску, підготувавши за його темою мультимедійну презентацію. Також в обов'язковому порядку протягом двох тижнів відпрацьовуються усі пропущені практичні заняття та отримані на них негативні оцінки (2, два). У разі пропуску практичного заняття з неповажної причини, студент для відпрацювання готує ще реферат з обов'язковим його представленням. Отримана негативна оцінка відпрацьовується, але враховується при визначенні підсумкової оцінки, а невідпрацьоване вчасно пропущене заняття є підставою для недопуску студента до екзамену.</p>
Виконання завдання пізніше встановленого терміну	<p>У разі виконання завдання здобувачем освіти пізніше встановленого терміну, без попереднього узгодження ситуації з викладачем, оцінка за завдання – «незадовільно», відповідно до «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ «Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019) (див. ст. 4-5).</p> <p>Ознайомитися із положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/</p>
Невідповідна поведінка під час заняття	<p>Невідповідна поведінка під час заняття регламентується рядом положень про академічну доброчесність (див. вище) та може призвести до відрахування здобувача вищої освіти (студента) «за порушення навчальної дисципліни і правил внутрішнього розпорядку вищого закладу освіти», відповідно до п.14 «Відрахування студентів» «Положення про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів вищих закладів освіти».</p> <p>Ознайомитися із положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/</p>
Неформальна освіта	<p>Можливість зарахування результатів неформальної освіти регламентується «Положенням про порядок зарахування результатів неформальної освіти у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №819 від 29.11.2019) Ознайомитися із положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/</p>

Викладач

Богдан МАКСИМЕЦЬ